Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-038 (mr. R.J. Paris, voorzitter, mr. A.P. Luitingh, mr. J. van der Groen, leden en mr. A.C. de Bie, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 11 februari 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen: 'de Bank'
Datum uitspraak	: 10 januari 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Uitleg voorwaarden. De bank is niet gehouden om medewerking te verlenen aan een extra storting van consument op zijn bankspaarrekening.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- de klachtbrief van Consument;
- het verweerschrift van de Bank;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van de Bank.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 22 oktober 2019 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een door de Bank uitgebrachte offerte d.d. 20 juni 2018 voor een hypothecaire geldlening genaamd 'Budget Hypotheek' geaccepteerd ('de hypotheek'). Dit betreft een zogenoemde bankspaarhypotheek. De hypotheek bestaat uit vijf leningdelen, waarvan vier delen elk zijn gekoppeld aan een bankspaarrekening en één deel aflossingsvrij is. De hypotheek heeft een rentevastperiode van 20 jaar. Op de hypotheek zijn van toepassing de Voorwaarden Budget Hypotheek augustus 2017 ('de voorwaarden').

2.2 In de voorwaarden zijn opgenomen artikel:

*'**14.3 Welk bedrag van mijn lening kan ik terugbetalen zonder dat ik een vergoeding betaal?'***
Ieder kalenderjaar kunt u 10% van het oorspronkelijke bedrag van uw leningdeel eerder terugbetalen. Over dat bedrag hoeft u geen vergoeding aan de bank te betalen. Het oorspronkelijke bedrag van uw leningdeel staat in uw offerte. Heeft u in een kalenderjaar geen (extra) betalingen aan de bank gedaan? Dan kunt u dat bedrag niet opsparen en in een volgend jaar 20% zonder vergoeding terugbetalen.'

'26.1 Hoe werkt de Bankspaar Hypotheek (in het kort)?
1. Een Bankspaar Hypotheek bestaat uit twee delen:
a. een lening, en
b. een bankspaarrekening.
De lening en de bankspaarrekening zijn aan elkaar gekoppeld.
(…)
3. Een bankspaarrekening is een bijzondere (fiscale) spaarrekening. U kunt tot een bepaald bedrag sparen zonder dat u hierover belasting moet betalen. Dit maximale bedrag wordt door de Belastingdienst bepaald en kan veranderen. Heeft u meerdere leningdelen met een Bankspaar Hypotheek? Dan geldt het maximale bedrag voor al uw bankspaarrekeningen samen.
4. Het doel van uw bankspaarrekening is dat aan het einde van de looptijd van dit leningdeel het bedrag op uw bankspaarrekening gelijk is aan het bedrag van dit leningdeel. U moet dan met dit gespaarde bedrag dit leningdeel terugbetalen.'

'26.17 Waar moet de maandelijkse inleg op de bankspaarrekening aan voldoen?
Aan de maandelijkse inleg worden in de Wet Inkomstenbelasting 2001 onder andere de volgende eisen gesteld:
1. Op de bankspaarrekening moet vanaf de ingangsdatum van uw Bankspaar Hypotheek minimaal vijftien (15) jaar lang iedere maand een bedrag worden gestort. In sommige gevallen moet er minimaal twintig (20) jaar iedere maand een bedrag worden gestort. U kunt dit bedrag niet zonder toestemming van de bank veranderen. Een uitzondering op deze regel is als u, uw echtgeno(o)t(e) of degene met wie u langdurig samen een huishouding heeft, tijdens deze 15 jaar of 20 jaar overlijdt.
2. Het hoogste bedrag dat u in een rekeningjaar in totaal stort mag niet meer zijn dan tien (10) keer het laagste bedrag dat u in een rekeningjaar in totaal heeft gestort. Met andere woorden de verhouding tussen het totaal van de hoogste stortingen in een rekeningjaar en het bedrag aan de laagste stortingen in een rekeningjaar is (maximaal) 1:10. Dit wordt ook wel de bandbreedte eis genoemd.

3. *U kunt vanaf de originele ingangsdatum van uw Bank- spaar Hypotheek maximaal dertig (30) jaar een bedrag (inleg) op uw bankspaarrekening storten.'*

'26.20 Wanneer verandert mijn maandelijkse inleg?
De hoogte van uw maandelijkse inleg verandert als:
- *u een extra storting op uw bankspaarrekening doet;*
- *de rente die u betaalt voor u dit leningdeel verandert; en/of*
- *de looptijd van de bankspaarrekening verandert.'*

'26.21 Wat moet ik doen als ik meer geld wil storten op mijn bankspaarrekening?
U kunt naast uw maandelijkse inleg een extra bedrag op uw bankspaarrekening storten. Uw adviseur kan u informeren over de mogelijkheden.'

'26.23 Hoeveel mag ik eerder aan de bank terugbetalen zonder een vergoeding te betalen?
U mag ieder jaar maximaal:
- *10% van het oorspronkelijke bedrag van dit leningdeel aan de bank terugbetalen, of*
- *10% van het oorspronkelijke bedrag van dit leningdeel extra op uw bankspaarrekening storten.'*

'***26.28 Wanneer betaal ik dit leningdeel terug aan de bank?***
1. *Aan het einde van de looptijd van uw Bankspaar Hypotheek moet u dit leningdeel terugbetalen aan de bank.*
2. *Als u een Bankspaar Hypotheek afsluit, spreekt u met de bank af dat u een bepaald bedrag opbouwt op uw bankspaarrekening (het doelkapitaal). Als het saldo dat op uw bankspaarrekening staat gelijk is aan dit doelkapitaal, dan wordt dit leningdeel automatisch terugbetaald.'*

2.3 Consument heeft in 2015 extra stortingen gedaan op de bankspaarrekeningen, waarop de Bank de vaste maandelijkse inleg heeft verlaagd. Hierop ontstond de situatie dat de vaste maandelijkse inleg nagenoeg gelijk was aan de minimale inleg, die benodigd was om aan de fiscale bandbreedte-eis te blijven voldoen.

2.4 De fiscale bandbreedte-eis houdt, volgens de website van de belastingdienst, het volgende in:

"U betaalt ieder jaar een bedrag voor de kapitaalverzekering, de spaarrekening of het beleggingsrecht. Het hoogste jaarbedrag mag niet meer zijn dan 10 keer het laagste jaarbedrag. Dit noemen wij de bandbreedte."

2.5 De Bank heeft Consument medegedeeld dat hij geen extra stortingen mocht doen, omdat Consument dan niet meer zou voldoen aan de fiscale bandbreedte-eis. Hierop is de looptijd van de hypotheek ingekort om alsnog te voldoen aan deze eis.

2.6 In 2018 heeft Consument wederom extra gestort op de bankspaarrekeningen en is de looptijd van de hypotheek ingekort tot 20 jaar. De looptijd van de hypotheek bleek, zonder daarvoor een vergoeding verschuldigd te zijn, niet ingekort te kunnen worden tot minder dan 20 jaar, omdat de rentevastperiode van de hypotheek 20 jaar bedraagt.

2.7 Consument wilde in 2019 wederom extra stortingen doen op de bankspaar-rekeningen. De Bank heeft dit verzoek geweigerd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert dat de Bank Consument toelaat om extra af te lossen (tot het in artikel 14.3 van de voorwaarden genoemde maximum) dan wel dat de overeenkomst voor zover die ziet op de rentevastperiode nietig wordt verklaard.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. De Bank is toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van haar verbintenissen uit de voorwaarden. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.

- Op grond van artikel 14.3 van de voorwaarden heeft Consument de mogelijkheid om ieder kalenderjaar 10% van het oorspronkelijke bedrag van een leningdeel eerder terug te betalen zonder dat hiervoor een vergoeding aan de Bank verschuldigd is. De Bank vraagt Consument alsnog om een vergoeding om gebruik te blijven maken van de in artikel 14.3 van de voorwaarden genoemde mogelijkheid.
- Het ontnemen van de mogelijkheid om gebruik te maken van artikel 14.3 van de voorwaarden levert een financieel nadeel op van vele duizenden euro's en mogelijk zelfs tienduizenden euro's, alsmede een onnodig financieel risico.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Consument heeft bankspaarrekeningen, waarop de fiscale bandbreedte-eis van toepassing is. In het verleden hebben op die rekeningen extra stortingen plaatsgevonden. De Bank heeft hierop in overleg met Consument de looptijd van de hypotheek aangepast om te blijven voldoen aan de fiscale bandbreedte-eis. Deze mogelijkheid bestaat niet meer, omdat de looptijd evenals de rentevastperiode nu 20 jaar bedraagt. Een verdere verlaging van de looptijd van de hypotheek zou betekenen dat ook de rentevastperiode van de hypotheek aangepast zou moeten worden, waarvoor Consument een vergoeding voor vervroegd aflossen verschuldigd zou zijn.

4.2 Consument wil opnieuw ondanks het vorenstaande extra storten op de bankspaar-rekeningen en wijst daarvoor onder andere op artikel 14.3 van de voorwaarden.

4.3 De Commissie is van oordeel dat de Bank deze stortingen niet hoeft te accepteren en licht dit als volgt toe.

4.4 De Commissie is met de Bank van oordeel dat op de situatie van Consument niet alleen artikel 14.3 van toepassing is. Voor wat betreft de vraag of Consument extra mag storten, dient naar het oordeel van de Commissie ook gekeken te worden naar andere artikelen in de voorwaarden. Zo is in artikel 26.1 lid 3 en lid 4 uiteengezet dat een bankspaarrekening een bijzondere fiscale spaarrekening is met als doel om aan het einde van de looptijd van de hypotheek deze af te lossen met het doelkapitaal op de bankspaarrekening.

4.5 Voorts is ook artikel 26.17 van de voorwaarden van toepassing. Hierin staat onder meer dat voldaan moet zijn aan de fiscale bandbreedte-eis, terwijl in artikel 26.20 van de voorwaarden duidelijk staat dat met elke extra storting op de bankspaarrekening ook de vaste maandelijkse inleg wordt aangepast.

4.6 De Commissie merkt op dat op grond van de hiervoor genoemde artikelen een extra storting op de bankspaarrekeningen tot gevolg zou hebben dat de vaste maandelijkse inleg verlaagd zou worden.

4.7 Gezien het vorengaande is de Commissie van oordeel dat aanvullende stortingen op de bankspaarrekeningen in strijd zijn met de voorwaarden. Uit de door de Bank aangevoerde artikelen kan, wanneer zij tezamen worden gelezen, niet anders geconcludeerd worden dan dat bij het aangaan van de hypotheek het de bedoeling van partijen was om aan het eind van de looptijd van de hypotheek deze af te lossen door middel van het doelkapitaal op de bankspaarrekeningen.

Indien Consument extra zou aflossen, zou dit tot gevolg hebben dat de vaste maandelijkse inleg verlaagd zou moeten worden, wat in strijd is met de fiscale bandbreedte-eis en derhalve met artikel 26.17.

4.8 De door Consument geopperde optie om na een extra storting op bankspaar-rekeningen de maandelijkse inleg niet aan te passen, is geen reële oplossing. Dit komt er immers op neer dat het doelkapitaal eerder dan afgesproken wordt behaald. Dit is in strijd met artikel 26.1 lid 4 van de voorwaarden. De Bank is niet gehouden hier medewerking aan te verlenen.

4.9 Een en ander leidt tot de conclusie dat de klacht ongegrond is en de vordering dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.